

Hot mot förtroendevalda

Riktlinjer för hantering av hot mot förtroendevalda i Sandvikens kommun

OM DU BLIR HOTAD:

Kontakta alltid polis på telefon 114 14 (akut 112)

Du ska under inga omständigheter acceptera hot!

1.1 INLEDNING

Som förtroendevald är Du en offentlig person och kan utsättas för såväl direkta som indirekta hot. Dessa kan vara föranledda av förestående beslut eller redan fattade beslut. Det kan också vara så att medierapportering har skett i en viss fråga. Hot kan också framföras med anledning av att Du uttalat Dig i media på ett sätt som starkt berör enskilda individer.

Dessa riktlinjer syftar till att ge Dig beredskap för hur Du ska agera om Du utsätts för någon form av hot.

Råden i dessa riktlinjer ska ses som allmänna råd om säkerhet och det är inte troligt att Du någon gång kommer att utsättas för hot. Det är inte särskilt vanligt att förtroendevalda i kommunfullmäktige utsätts för hot. Det är dock viktigt att Du informeras om vilka åtgärder som rekommenderas om det skulle uppstå en situation som upplevs som obehaglig för Dig eller Dina anhöriga/närstående.

Du ska under inga omständigheter acceptera hot!

Om Du blir hotad: kontakta alltid polis, Din partiledning samt kommunens säkerhetschef.

Bedömningen av vad som är ett hot är inte något man bör göra helt själv. Det bästa är i de flesta fall att ta hjälp av erfarna, professionella bedömare. Polisen spelar en avgörande roll i dessa sammanhang.

1.2 FÖREBYGGANDE INSATSER

Genom att inventera Din arbetssituation och vara uppmärksam på vilka politiska frågor som är aktuella kan Du förebygga uppkomsten av hotsituationer. Nedanstående punkter är en handledning i det förebyggande arbetet.

- Tänk igenom Din arbetssituation och fundera över på vilket sätt Ditt offentliga uppdrag kan medföra hot och risker.
- Var uppmärksam på okända besökare och fordon eller andra förändringar i närmiljön.
- Ändra om möjligt Dina vardagsrutiner med viss regelbundenhet, till exempel restider och resvägar.
- Mobiltelefonen ska alltid vara laddad.

1.3 RÅD OM VAD SOM KAN GÖRAS I BOSTADEN

En stor del av Din tid tillbringas i bostaden. Det är därför angeläget att känna till vilka insatser som kan vara förebyggande.

- Var uppmärksam på oväntade förändringar i hemmiljön.
- Var alltid uppmärksam på okända besökare.
- Om Du bor i småhus, se till att ha fri sikt runt bostaden. Ha utvändigt monterad brevlåda istället för brevinkast i ytterdörr.
- En upplyst utemiljö samt godkända dörrlås bidrar till att öka Din säkerhet.

1.4 POSTHANTERING

Post som levereras till Din bostad kan utgöra ett hot. Kontrollera alltid inkommande post och informera familjen hemma om att vara uppmärksam.

Reagera på försändelser som avviker från det normala, exempelvis:

- Försändelsen är sned, bucklig eller på annat sätt konstigt oregelbunden.
- Försändelsen har olje- eller fettfläckar, annan missfärgning eller avger ljud.
- Försändelsen är överfrankerad eller har otydlig avsändare men tydlig mottagare.
- Försändelsen levereras på ett onaturligt sätt.

1.5 BREV ELLER PAKETBOMB

Om Du, utifrån det som nämns ovan, eller av andra orsaker, misstänker att det är något konstigt med försändelsen – gör så här:

- Undvik att röra eller vara nära försändelsen och öppna den inte.
- Ring 112 och begär polis. Använd inte bärbar telefon och helst inte mobiltelefon då detta kan utlösa en eventuell sprängladdning.

1.6 HOT VIA INTERNET ELLER MOBILTELEFON

Ett alltmer vanlig sätt att framföra hot är via internet eller mobiltelefon, där de kan framföras via e-post, bloggar, hemsidor, eller sms. Om Du blir utsatt – gör så här:

- Spar meddelandet och spar länken till bloggen eller hemsidan.
- Notera datum och klockslag när Du mottog eller upptäckte meddelandet.

Polisanmäl alltid hot!
Kontakta Din partiledning!
Kontakta kommunens säkerhetschef!

De politiskt förtroendevalda betraktas inte som jämställda med kommunens arbetstagare. Detta gör att de inte heller omfattas av Arbetsmiljöverkets författning avseende våld och hot i arbetsmiljön.

De politiska partierna kan bidra med mycket och deras agerande har ett stort både reellt värde och symbolvärde. Exempel på åtgärder som partierna skulle kunna göra är att ta in hot- och våldssituationer i sina utbildningar och att starta och upprätthålla nätverk som verkar med t ex stöd och information.

Det är väsentligt att partierna som organisationer ställer upp och finns på plats för de utsatta politikerna. Detta kan exempelvis ske genom att någon ur partiet tar kontakt med den partimedlem som utsatts för våld eller hot om våld. I många fall har det från utsatta politiker också ansetts som grundläggande att partiet går ut offentligt med uttalanden och avståndstagande från hot och våld.

Checklista vid hotfulla situationer

- Notera datum och tid, är hotet framfört via e-post, sms eller kommentarsfunktion/blogg, finns tiden noterad i meddelandet.
- Var inträffade händelsen? Ort och plats noteras.
- Vad hotar man med?
- Är hotet riktat mot Dig eller anhörig/närstående?
- Omfattar hotet fler förtroendevalda?
- Kan hotet sättas i relation till pågående ärenden i Din roll som förtroendevald?
- Finns det vittnen?
- Vid telefonhot
 - Är det en man eller kvinna som framför hotet
 - Ungefärlig ålder på uppringaren?
 - Språkliga egenheter?
 - Dialekt?
 - Brytningar?
 - Talfel?
 - Hur formulerar personen sig?
 - Känner Du igen personens röst?
 - Är personen upprörd eller samlad?
 - I vilket sammanhang framfördes hotet?
 - Hade Ni diskuterat något speciellt innan?
 - Hör man andra personer i bakgrunden som går att identifiera?
 - Om möjligt, notera telefonnummer som ringt upp.

Polisanmälan

Hot om våld eller våld är brott. Ett brott ska alltid polisanmälas. Det är viktigt både för uppklarandet av brottet och för att skapa en samlad samhällelig bild av brotten som bland annat kan användas för att underlätta det förebyggande arbetet. I slutänden är det dock den enskilde som beslutar om att anmäla ett brott eller inte. Ett brott kan också anmälas av ett vittne.

Anmälan, både till polismyndigheten och till säkerhetsansvariga i parti och kommun, kan göras av en mängd olika anledningar, förutom den mest uppenbara – att få fast brottslingarna. En anmälan kan vara bra för att dokumentera, påvisa att något är fel och skapa förändringar, utbilda där så behövs, skapa statistiskt underlag, förebygga nya eller återkommande händelser och öka det interna säkerhetstänkandet.

Det har framkommit att hotade politiker är rädda för att när man polisanmäler ett hot så blir händelsen offentlig och därmed tillgänglig för media. I detta sammanhang bör det poängteras att när man polisanmäler ett brott och en förundersökning startar så träder reglerna om förundersökningssekretess in.